

V R A N K R Y K.

PARYS den 21 November. By het 31ste Bulletin van de Grootte Armee, op gister in den *Moniteur* geplaatst [en waar van wy in onze vorige reeds den inhoud hebben medegedeeld,] is in dat Dagblad nog gevoegt de volgende

Onderschepte Depeche van den Heer van Duben, aan den Koning van Zweeden, gedateerd Weenen den 15 October 1806.

Berigten van Cattaro, sedert eenige dagen aangekomen, en die autentiek schynen, zeggen, dat den 22 September, de Franschen een gevoelige neep ondergaan hebben, en dat de Rusfen en Montenegro's veel Volk van hun gedood, en 18 stukken Canon genomen hebben (1). De waarheid van dit alles wordt ten naasten by toegestemd door de Fransche Ambassade aan dit Hof, welke alleenlyk daar by voegt, dat de Canonnen niet in 's Vyands handen zijn gevallen, maar dat de Franschen, ziende dat het niet mogelyk was die te redden, dezelve in Zee geworpen hadden. Het schynt dat Bonaparte voor het oogenblik alle hoop heeft opgegeven, om voortgangen in Dalmatië te maaken (2); en men weet met tamelyke zekerheid, dat al zyne magt in dat Land uitloopt op 6 à 7000 Man (3). Sedert dat op nieuw een Corps is afgezonden, ter versterking des Legers van Massena in Italië, het welk, volgens alle narigten, zich in ellendigen staat bevindt, in dier voege, dat, zo Bonaparte niet in staat is om daar aan een geduchte versterking te zenden, het geheele Koninkryk van Napels mischien binnen kort door de Franschen zal ontruimd zyn (4). Ook spreekt men van een Plan tusschen *Joseph Bonaparte* en Massena beraamd, om zich naar de Grenzen der Pauslyke Staaten te retireeren (5), aldaar hunne Krygsmagt by een te trekken, en onderstand af te wagten. In 't algemeen is de gesteldheid der Franschen over geheel Italië zeer hachlyk; en zo men in Duitschland voorspoeden heeft, zal de Opstand doorloopen van Calabrië tot de Alpen (6). Bonaparte heeft de Conscriptie (of opschryving) in de nieuwlyngs verweldigde Venetiaansche Staaten wel willen invoeren; maar het is hem niet gelukt, en een Deralement Gedarmes, dat men derwaards had gezonden, is omhals gebragt. Deze gebeurtenis is by het publiek niet bekend, om dat men het met alle mogelyke zorgvuldigheid verbergt, maar ik weet van een zekeren kant, dat het autentiek is (7).

De Fransche Ambassade heeft op nieuws geruchten zoeken te verspreiden, wegens een vriendelyke schikking tusschen Frankryk en Pruisen. Het afzyn van alle berigten van het Oorlogs-Toegel beroofd ons van alle middelen om die geruchten te wederleggen, die voor 't overige niet algemeen geloofd worden, en men hoopt alle oogenblikken de eerste tydingen van den aanvang der vyandlykheden te ontvangen. (8) Het geen men wegens de stelling der Legers weet, is dat een Fransch Corps in het Land van Bayreuth ingerukt is, zonder eenigen tegenstand van den kant der Pruisen, welke die Provincie ontruimd hadden, om zich op de Grenzen van Saksen by een te trekken.

Particuliere Brieven van Hanover verzekeren, dat de Generaal Rüchel een Transport heeft opgeligt van duizend Paarden, komende uit het Holsteinsche, om aan de Leveranciers der Fransche Legers te worden afgegeven.

Men verzekert, dat de bewilliging van den Keurvorst van Wurtzburg, om zich by het Rhyne verbond te voegen, hem in dezer voegen is afgeperst geworden. By zyne aankomst te Wurtzburg begon Bonaparte met de verzekering, dat de Minister van den Keurvorst te Parys reeds het Ontwerp had getekend, het welk men hem ten dien opzichte had gepresenteerd, en dat hy hoopte, dat de Keurvorst zyne bekrachtiging niet zou weigeren. De tegenwoordigheid van een gedeelte des Legers van Bonaparte in de Staaten van den Keurvorst is mischien de overredendste drangrede geweest, ter regeling van die zaak (9).

De Turksche Post is nog niet aangekomen, maar sedert gister loopt hier een gerucht, dat er te Konstantinopel een aanmerkelyke verandering in het Ministerie is voorgevallen, en dat de Russische aanhang de overhand bekomen heeft. Ook is een Russisch Leger in Wallachyen gerukt.

Dezen namiddag hebben wy de onaangename tyding bekomen, dat er gister een gevecht tusschen de Pruisen en Franschen is voorgevallen, en dat de Generaal Tauenzien met eenig verlies afgeslagen is (10).

Aanmerkingen van den Moniteur over de voorgaande Depeche.

(1) Myn Heer de Minister van Zweeden kan zeer wel de vernieling der Franschen in Dalmatië verlangen: Men begrypt evenwel de yhoofdigheid niet, die hem doet wenschen, dat de Porte door Rusland verwoedigd en vernietigd worde. Zo hy in die gevoelen is, hebben wy er zynentelven spyt van. Zyne verstandhoudingen te Weenen misleiden hem. De Generaal Marmont heeft de Russchen Montenegro's compleet geslagen, hy heeft ze tot in Castel Nuovo gedreeven, van het welk hy de Voorsteden heeft verbrand, en hy heeft het Garnisoen van Corfu verpletterd, het welk geland was met voorneemen om groote dingen uit te voeren. Die groote dingen zyn de Berg in baarensnood geweest, even als alles dat van Rusland komt.

(2) Er is vry wat onkunde in den Brief van dien Minister. Welke voortgangen kan de Keizer in Dalmatië maaken, wanneer hy meester is van dat Land, en van de Ragusaansche Staaten?

(3) Men herkend daar uit zeer wel den gang der Vyanden van Frankryk. Voor den Oorlog, willen zy, dat de Franschen geen Troupes hebben. Wanneer, vervolgens, Frankryk overwinningen behaald heeft, dan waren die het, zeggen zy, alleen verschuldigd aan de meerderheid van getal: De Franschen waren tien tegen een. Onverbeterlyke en onzinnige Mannen! wilt gy dan eindelyk den troon uwer Meesters zonder herstel zien instorten?

(4) Waarlyk de Minister van Zweeden heeft wonderlyke redeneeringen! Hoe kan hy gelooven dat, wanneer men meester is van Bologna en Rimini, men geen onderstand uit Italië aan het Leger van Napels kan verzorgen, en dat men verplicht zy om dien van Zara te zenden? En zie daar dan de Ministers, welke de Cabinetten by de Hoven onderhouden, om onderdrukt te worden van het geen daar in omgaat, en

welke belast zyn met de gewigtigste belangen der Volken! zy verstaan zelfs de Aardrykskunde niet.

(5) Hoe zou de Minister van Zweeden het Plan kunnen weeten tusschen den Koning van Napels en zyn Generaal beraamd? De Franschen zyn in 't hart van Calabrië. In het Koninkryk Napels zyn 80 duizend Franschen. Alle de vyandlyke Legers, die er in zullen aanlanden, zullen er den nederlaag en dood vinden.

(6) Zie daar fraaije zelfbegoochelingen! men behoeft dus slechts eenige Regimenten Huisfaaren te doen inrukken, om Italië in bezit te neemen. Maar wie heeft den Zweedischen Minister die mooie zaaken toch gezegd? dat zou der moeite waard zyn te weeten. Men opene de Archiven der Cabinetten, en de Correspondentiën der Ministers, men zal altyd denzelfden gang en dezelfde taal vinden, wanneer het op Coalitiën aankomt. Men moet de Vorsten beklagen, die hunne Staatskunde naar dergelyke berigten regelen.

(7) Het Land van Venetië is een Gewest dat er fier op is, van uit de onderdrukking verlost te zyn. Het gehoorzaamd aan de Wetten, zonder Gens-d'Armes noodig te hebben, die het daartoe noodzaaken. Myn Heer de Zweedische Minister heeft wel weinig kennis en ondervinding, zo hy wezenlyk denkt, dat het mogelyk zy, gebeurtenissen te verbergen, die genoegzaam van belang zyn, om op de Staatskundige betrekkingen der Waereld invloed te hebben.

(8) Uwe wenschen zyn vervuld; welke poogingen Frankryk ook gedaan hebbe, om den Oorlog met Pruisen te beletten, zy zyn vruchteloos geweest. *Als Militaire Mogendheid, bestaat Pruisen niet meer; als Staatskundige Mogendheid, staat het ter beschikking des Overwinnaars.* Zestien honderd Man, het vyfde gedeelte uwer Zweedische Legers uitmaakende, zyn genomen. Uwe Agenten hebben de Bagacie en de Vluchtelingen, die onder de bescherming uwer Batterijen geweeten waren, overgeleverd. En het is een Zweed, die hier spreekt, die de Vernietiging van Frankryk en het Ottomannische Ryk, den roem en voorspoed van Rusland verlangd, die een gevoel van onberedeneerden haat boven de dierbaarste belangen van zyn Vaderland de voorkeur geeft!

(9) Het is der moeite waardig te zien, welk een wending men aan de toetreding van den Keurvorst van Wurtzburg tot de Rhyne-Confederatie wil geeven. Het Tractaat was te Parys vóór den Oorlog geteekend. De Keizer heeft, door het Hertogdom van Wurtzburg aan dien Vorst te geeven, en hem vervolgens tot de Confederatie toetelaten, een daad van persoonlyke genegenheid en vriendschap voor den Groot-Hertog verrigt. Het waren zekerlyk geene andere beweeggronden, welke hem, te Weenen zynde, konden overhaalen om zulk een schoone bezitting aan eenen Aarts-Hertog te geeven! Deze ondankebaarheid is stuitend.

(10) Vermits de eerste voordelen der Franschen dezen regtschapen Zweed zo onaangenaam zyn, spyt het ons te zien, dat hy nog onaangenaamer oogenblikken zal door te brengen hebben, in afwachting dat het gevoel van de nederlaag zynen Natie in zyn hart den indruk van die der Pruisen vervange.

Volgens eenige onzer Dagbladen zal de Grootte Armee in Duitschland gebragt worden tot 4 maal honderd en tien duizend Man, waar onder de Troupes van de Vorsten des Rhyneverbonds, die tot 100,000 Man zullen worden gebragt.

De 5 per Cents zyn 72 en 40; de Bank-Actien 1228 en 1/2.

H O L L A N D.

AMSTERDAM den 24 November. Van 't Vlie in d' 18 dezer, heeft men, dat Kapt. H. Haak, voerend het Schip *de drie Vrienden*, den 16 dezer van Archangel aldaar binnen gekomen, aan zyn Fokke-mast, Roer en Voorsteven schade heeft en het Schip lek is, hy heeft een Schuit aangenomen tot assistentie.

Den 22 dezer is met verlies van Ankers en Touwen in Testel binnen gekomen Kapt. W. van Luyk, voerend het Schip *Mathilda*, van Tonnigen.

Te Londondry is beschadigd binnen gekomen het Schip *Apollonia*, Kapt. Peters, van Stokholm naar Dublin.

Te Isle of Rhé is binnen gekomen het Schip *de Cornelia*, Kapt. Brouwa, van Bergen naar Bordeaux.

Door twee Visschers Pinken is genomen en te Jarmouth binnen gezonden het Schip *Anna en Joseph*, Kapt. Nunes, van Petersburg naar Madera bestemd, dezelve heeft op Orefand gestooten en het Roer verloor.

Den 7 dezer is tusschen Duins en Foytmouth door een Fransche Kaper genomen een wit geschilderd Schip, de naam onbekend.

Arrivementen: Te Lisbon F. B. Pinto, van Bajeonhe, A. Thomfen, van Figueira, M. J. dos Santos, van Para, M. dos Santos Lopes, van Nantes, B. P. Mans, van Triest, C. P. Tostmand en J. G. Hioft, van Liban, P. C. Rimmel, van Riga, en G. Fawer, van Stokholm; laatst van Kopenhagen; te Kopenhagen, H. Gurfou, L. Laffen, H. Andriesfen en A. N. Swarer; te Hamburg J. H. Groot, van Rotterdam, J. Schuers, L. Branger, en te Bremen H. Ohm en J. Olmans, alle van hier.

Van Lisbon zyn vertrokken L. Andriesfen, naar Mar-seille, A. Hagman, J. M. Schrambergen en J. F. Busch, naar St. Ubes, M. José Pereira, naar Caen, Manoel da Silva, naar Antwerpen, C. D. Hansfen, naar Hamburg, en E. L. da Rocha, herwaards.

Eergister en gister zyn in Testel binnen gekomen A. M. Zeldenthuis, van Port, E. Stern, van Bordeaux, G. Simons, van Archangel en J. Ouwehand, van Tonnigen.

In 't Vlie zyn den 21 en 22 dezer gearriveert F. Greper, van Jahderzyl, J. J. Pöls, van Varel, en H. Haantjes, van Tonnigen; van den 19 tot den 21 dezer in 't Vlie niets gepasseert; en van den 17 tot den 21 in Westerschilling mede niets gepasseert.

Den HAAG den 25 November. Gister nacht is alhier een Courier aangekomen van den Generaal Dumonceau, met bericht, dat de Vesting Hamelen, sedert den 7 dezer door de Hollandsche Troupes gebloqueerd, zich by Capitulatie heeft overgegeven, zynde dezelve den 20 dezer getekend, en woordelyk dus luidende:

CAPITULATIE ter overgave der Vesting, Forten en Bezetting van HAMELEN, aan het Hollandsch Leger, onder bevel van den Luitenant-Generaal DUMONCEAU, Lid van den Staatsraad en van het Legioen

van SAMUEL LUDWIG, Schoonheer der te Berlyn, *Trave Stukjes*, tweede Druk. — Daar vercheidene Schoonheidskinderen zyn bevangen, niet wel boekjes algemeen in hunne Scholen te kunnen invoeren, waar van de Prys hooger dan vier Stuyvers is, zo hebben de Uitgevers WYBO WOUTERS, te Groningen, en J. F. NIEMAN, te Amsterdam, eenige verandering in dit Werkje gemaakt, zonden dat het door eenigzins minder nuttig is geworden, doch waar door zy den Prys, in plaats van zes Stuyvers ieder Stukje, gelyk de eerste Druk gekost heeft, nu hebben kunnen stellen op vier Stuyvers te der Stukje, ten einde hetzelve meer algemeen in de Scholen te kunnen invoeren, waar toe zy het gerustelyk durven aanprezen, uit hoofde der zeer lyke nuttigheid van hetzelve, welke opgemakt kan worden uit den inhoud, zynde in het EERSTE STUKJE, Hoofdstuk I. Over den Mensch. II. Over de Zon, de Maan, de Aarde, het Water, de Lucht, enz. III. Over de Dieren. IV. Over de Planten. TWEEDE STUKJE, Hoofdstuk V. Over de Mineralen of Delfstoffen. VI. Over de Levensmiddelen, Aleding, Woning, Huiskraad en Geneesmiddelen. VII. Eenige Oeffeningen der Opmerksaamheid en des Nadenkens. VIII. Nuttige Vertelling. IX. Enige nuttige Lesfen. X. Enige goets Spreekwoorden. Over welk alles op een zeer bevat-relyke, onderhoudende en leerzame wyze wordt gehandeld. De Notaris W. J. HUYGENS, zal op Dingsdag den 2 December 1806, des namiddags ten drie uren precies, in den Nieuwen Doelen in den Haag, verkoopen: Een liquide party OBLIGATIEN, ten lasten van Holland en West-Friesland, als: ten Kantore Leyden f 21300; ten Kantore Gouda f 2900; Kantore Alkmaar f 2000; Nationale Schuld-Brieven f 43 per Cent, f 13000; Botschappelijke Reliquien, 4 per Cent, f 5000; Oost-Ind. Comp., Reg. f 1100; Reg. f 300; ditto 3 en 1 half per Cent, f 700; misraders eenige PRESENTIEN; alles breeder vermeld by de Notitie, welke ten kantore van voorn. Notaris HUYGENS, in het Westinde, Lett. E. N. 393, te bekomen zyn.

TE HUUR, tegens den eersten February 1807, een zeer groote vernakelyke en welgelegen TUYN, met deszelfs opatiente Huizing en verder Getimmerie, beplant met exquise Vruchtboomen, en voorzien van een welingelegd Slingertbosch en Moesruin, genaamd VELD-EN-CLINGEL ZIGT, gelegen aan de Ginkel, tusschen de Heere en Maare Poorten der Stad Leyden. Te bevragen by den *Tuinman* op de bovengemelde Tuyn.

J. S. VAN ESVELDT, HOUTROP, te Amsterdam, geeft uit: *DR. LANGENBECK, over het STEENSNYDEN, en de wyze hoedang die Kunstbewerking eenzijdig en zeker te doen; met een Voorreden en Waarnemingen van Prof. STEBOLD, uit het Hoogduitsch, door den Opzetter van INGEN, te Dordrecht, met accurate Platen, in gr. 4to. a f 3.* Item: de Werkiens van Dr. Beer: I. Over de OOGEN, en II. Over de GRAAUWESTAAAR; en van ADAMS, over het ZIEN en het GEZICHT-VERSTERKEN; de BRILLEN, LEESEGLAZEN, KAARSCHERMEN, enz. enz. Waardig den aandacht van Studerenden en van ieder eenen, verpligt het GEZICHT, vóórdat hy Winterlagen en vanden veel te verigen, hy zy dan Jong-of-oud.

De Predikant WAGENER, bewust van de Schandelyke gevolgen van het geloof aan Spooktoren, dat inzonderheid by Water-Avonden veld wint, heeft zich de moeite gegeven om veele SPOOKEN-EN SPOOKGESCHIEDENISSEN naar te gaan ten einde dat geloof te bestryden en uit het Ryk der Waerheid het dood-tenenwige van verchynningen van den gezegden aard aan te toonen, en overtuigend te doen zien wat men te geloven hebben van SPOOKERYEN, in Kerken, Kloosters, oude Huizen, Koffelen, Gevangenisfen, Kerstplanten, vanaam Wogen, Boschen, Tuinen, Ontleed- of Synkamen, Studerentverreken van Predikanten, Kelders, Kerkhoven, enz. enz., gezien en dikwerf ook van daar verareeven. Zes Deeltiens, met 24 Plaatfien verhierd, maaken zyne SPOOKGESCHIEDENISSEN uit, die, ieder vóór 25 Stuyvers worden uitgegeven te Amsterdam by J. S. VAN ESVELDT, HOUTROP.

